จัดพิมพ์ เพื่ออนุโมทนาบุญ

หมดกรรม
ด้วยการบรรลุธรรม

ชวนให้หลุดพ้นโดย ภิกขุโย

หมดกรรม ด้วยการบรรลุธรรม ชวนให้หลุดพ้นโดย ภิกขุโย

ขอมอบเทียนเล่มนี้แด่

หมดกรรม ด้วยการบรรลุธรรม
โดย ภิกขุโย

ผู้จัดพิมพ์ เพื่อเป็นอนุโมทนาบุญ

นายวรพจน์ แซ่ลิ้ม

นางสาวศิริรัตน์ ปริตรมงคล

(ร้าน ล.เจริญพาณิชย์ ระยอง)

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาแด่ท่านผู้ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ จะสร้างประโยชน์ให้แก่ท่านผู้ที่ได้อ่านและเข้าใจเนื้อหาในหนังสือดังที่ข้าพเจ้าได้

ขอขอบคุณ : สำนักพิมพ์ อกาลิโก

ที่กรุณาอนุญาตให้นำเนื้อหาบางส่วนในหนังสือเล่มนี้ ให้ผู้จัดพิมพ์ได้นำมาเผยแพร่ อนุโมทนาบุญแด่ท่าน

พิมพ์ที่ : บริษัท ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด

คำนำผู้เขียน

"จงเข้าใกล้ความหลุดพ้นให้ได้ทุก ๆ วัน"

การปฏิบัติธรรมของเราทั้งหลาย ขอจงเป็นไปเพื่อการมองให้เห็นความเป็นจริงอย่างชัดแจ้งเถิด จงอย่าให้ไปเป็นเพื่อการใดๆ อื่นเลย เพราะภายใต้ความไม่รู้จริง มันพาให้เกิดทุกข์ เกิดภพ เกิดชาติ เกิดๆๆๆ อยู่อย่างนั้นแหล่ะ แต่เมื่อเราทั้งหลายได้เกิดความพยายามที่จะไปให้ถึงความรู้จริงแล้ว จงสร้างเหตุนั้นเถิด สิ่งนี้หาใช่วิสัยที่ไกลเกินความสามารถของมนุษย์

ปัจฉิมโอวาทของพระศาสดานั้นก็คือ **ขอให้เราทั้งหลายไม่ประมาท** หรือ ถ้าทำได้ ก็จงเริ่มปฏิบัติกันให้เห็นแจ้งเสียเถิด พูดภาษาเราๆ ก็ต้องพูดว่า "อย่ามัวโอ้เอ้ อย่ามัวเอ้อละเหย"

อย่างเวลาถ้าใครเอาไฟมาลนแขน เราจะเอาออกเลยมั้ย หรือว่าให้มันไหม้ผิวหนังจนเกรียมกรอบเสียก่อน แล้วค่อยหันไปดูว่า เฮ้ย ใครมันเอาไฟมาแหย่กู ดังนั้น **อย่ามัวแต่เอ้อละเหยอยู่เชียว**

ที่พูดว่าเอ้อละเหยในที่นี้ไม่ใช่ว่า อ้าว... นี่ไง ผมก็ปฏิบัติอยู่นี่ไง ผมก็เดินจงกรมอยู่นี่ไง ผมก็นั่งสมาธิอยู่ทุกๆ วัน จะมาว่าผมว่าดิฉันว่าเอ้อระเหยได้อย่างไรล่ะท่าน คำว่าเอ้อระเหยนี้ไม่ได้ถือเอาแค่ว่าเราได้ทำอะไรๆ อยู่ทุกๆ วันเท่านั้นนะ... ความหมายที่ลึกซึ้งของคำว่า "อย่าเอ้อระเหย" ก็คือ อย่าเอาแต่จุ่มอยู่แต่กับอะไรนิ่งๆ แต่จงให้เห็นความจริงทุกๆ ขณะ

อย่างในแต่ละวันๆ ที่ผ่านไป จงใช้โอกาสนี้เขยิบให้เข้าใกล้ความเป็นอรหันต์ ให้เข้าใกล้การรู้แจ้งในธรรม ให้เข้าใกล้ความสิ้นไปของกิเลสมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยการเพาะบ่มปัญญาให้สูงขึ้น ให้มีสติที่ถี่ขึ้น ให้มีความรู้ที่ถูกต้องมากขึ้น อย่าทึกทักปรุงแต่งแม้แต่การติดยึดในความหมายของคำว่าอรหันต์ หรือบรรลุธรรมว่าเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติที่ไม่สามารถอธิบายด้วยเหตุและผลได้ จงศึกษาให้เห็นแจ้งในเรื่องเหตุและผล และจงสร้างเหตุเพื่อให้เกิดผลขึ้นมา นั่นก็คือ จงสร้างเหตุเพื่อให้กิเลสหมด สร้างเหตุเพื่อให้อวิชชาดับไป ตัวตน-ความยึดมั่นถือมั่น อันเป็นผลที่สำรอกมาจากอวิชชา มันก็จะได้ลดลงตามส่วนจนกระทั่งหมดสิ้น ซึ่งจะเรียกว่าอรหันต์ เรียกว่าบรรลุธรรมหรืออย่างไรก็ตามแต่

แต่มันก็คือสภาวะที่หมดสิ้นซึ่งกิเลส ที่บุคคลทั้งหลายหากสร้างเหตุให้ถูกต้อง และเพียรพยายามก็ไม่เหลือวิสัยที่จะหลุดพ้นเหมือนกัน

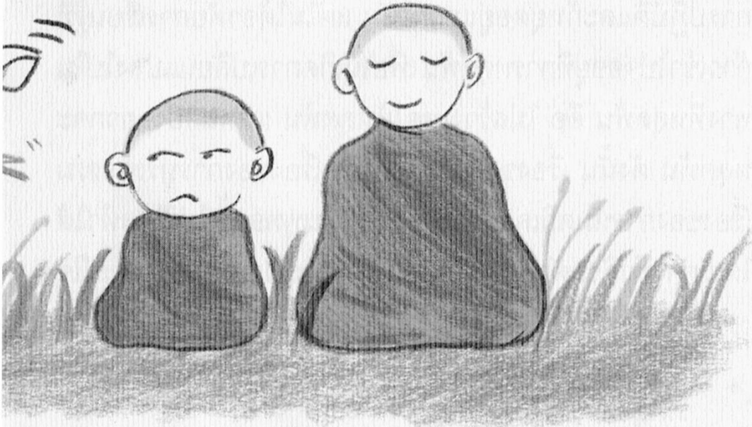
เอาล่ะ ขอจง "อย่าเอ้อระเหย" และ "อย่าประมาท" กับการหยุดนิ่งในการทำอะไรแบบเดิมๆ เอื่อยๆ หรือปล่อยให้จิตคิดเห็นอย่างเดิมๆ ในแบบที่ไม่ได้เป็นไปเพื่อการหลุดพ้น *แล้วบอกว่านี่ไงฉันกำลังปฏิบัติและกำลังรอการหลุดพ้นที่มันน่าจะเกิดขึ้นมาหลังจากที่ทำสิ่งนี้สิ่งนั้นติดต่อกันมาได้สักพักหนึ่ง...* จงเรียนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่ใช่นั่งนิ่งๆ อยู่กับที่แล้วรอคอยอะไรบางอย่างให้มันปิ๊ง แต่จงเรียนเพื่อการมีสติที่ถี่ขึ้นเพื่อการรู้ตัวทั่วพร้อมที่พร้อมขึ้นจริงๆ

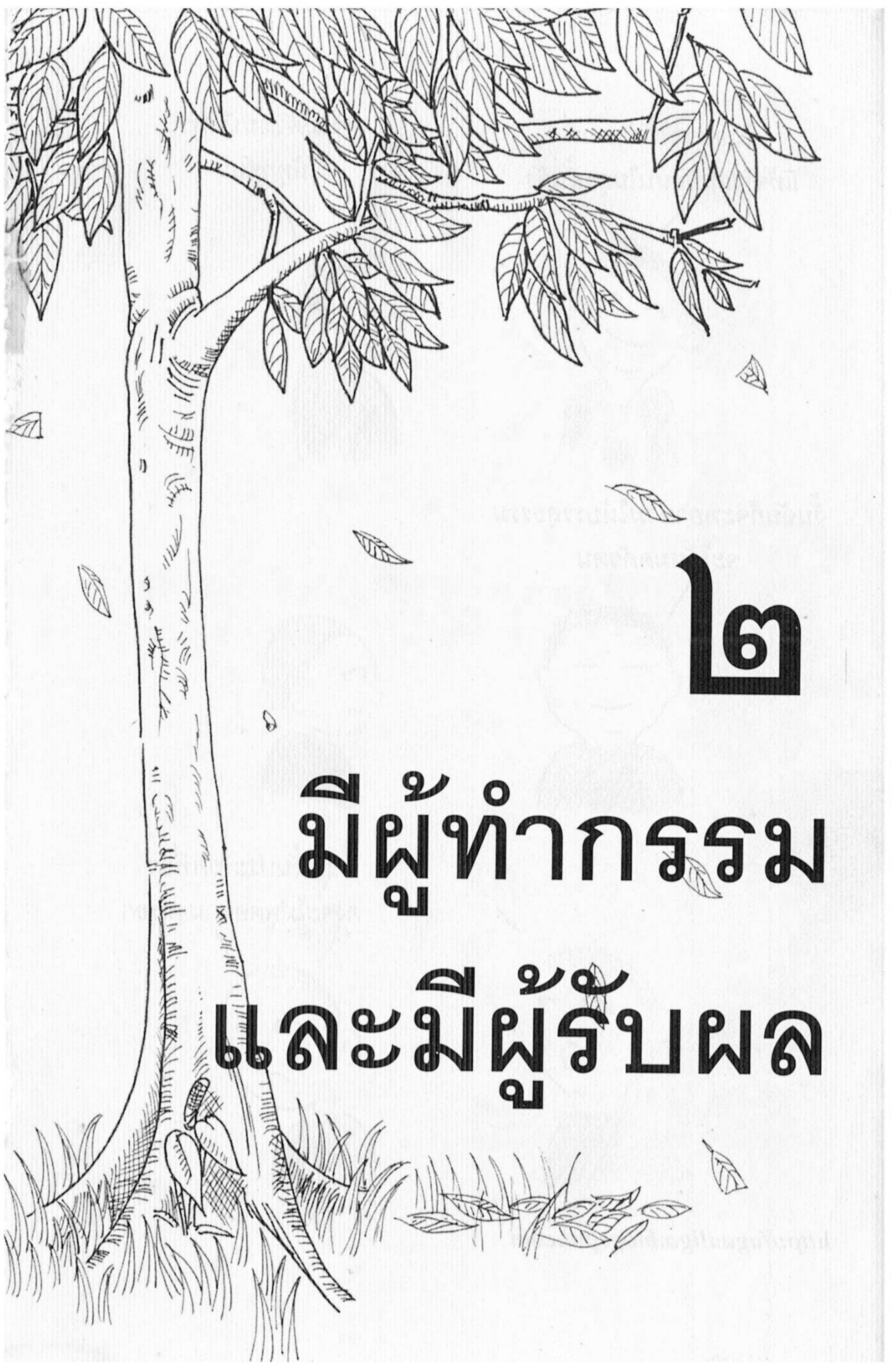
มีไม่น้อยที่ผู้ปฏิบัติจะยังคงทำกิจเดิมๆ ซ้ำๆ กันในแต่ละวันของการปฏิบัติและก็หยุดอยู่แถวๆ นั้น แต่ไม่ได้อาศัยการเรียนรู้ที่ก้าวเข้าไปจ่ออยู่ที่การหลุดพ้น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่หลุดพ้น คือ ไม่สร้างเหตุให้หลุดพ้น แต่ตนก็ยังอยากจะหลุดพ้น ดังนั้น เรื่องของการหลุดพ้น เรื่องของการบรรลุธรรม เรื่องของการหมดกิเลส เรื่องของการเป็นพุทธะนี้ ไม่มีใครทำให้ได้ แต่จงทำด้วยตัวเอง เปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง ประจักษ์แก่ใจเองเถิด

ภิกขุโย

“ เมื่อมีสติพร้อม เมื่อเห็นจิตแล้ว
เธอก็ไม่จำเป็นต้องใส่ใจ หรือสนใจกับสิ่งใดๆ
ที่มันมีไว้เพื่อบัวเหล่าอื่น

ไม่จำเป็นต้องมองภายนอก
จงมองแต่ภายในแล้วหาทางหลุดพ้นเถิด ”

๒

มีผู้ทำกรรม และมีผู้รับผล

ฉันอยากให้ตัวตนที่ แท้จริงแนบแน่นในสุขนั้นจัง
การมีตัวตนมันพา ให้ทุกข์นะ
งั้นฉันก็จะพยายามให้บรรลุธรรม จะได้หมดตัวตน
ถ้างั้นประโยคที่ว่า คงจะไม่พูดออกมาหรอก

ด้วยความยึดมั่น จึงมีตัวมีตน

"กรรม" หรือ "การกระทำ" ไม่ว่าจะเป็นทางกาย ทางวาจา หรือทางใจ ย่อมส่งให้เกิด "วิบาก" หรือ "ผล"

เรื่องของกรรม ไม่ใช่เรื่องที่แยกออกไปเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษาพุทธศาสนาหรือที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องของอนัตตา เพราะถ้ามองไม่เห็นอนัตตา ไม่รู้จักอนัตตา บางคนจึงเกิดความเข้าใจไปในทางที่ว่ากรรมนั้นมันขัดกับอนัตตา เอาล่ะ ขอให้พิจารณาอย่างตรงไปตรงมาพิจารณาด้วยความธรรมดาที่เหตุทำมาอย่างไร มันย่อมส่งผลออก

มาตามเหตุและปัจจัยจะเอื้อได้ นี่เป็นเรื่องธรรมดาที่สุดของธรรมชาติ มันจะเอื้อแค่ครั้งเดียวหรือเอื้อมาให้หลายๆ ครั้ง หรือเอื้อแบบต่อเนื่องกันนานๆ นั้นมันก็สุดแท้แต่ **"เหตุและปัจจัย"** ของมัน จงเข้าใจคำว่า "เหตุและปัจจัย" นี้ให้ดี ตรงนี้สำคัญมากในการศึกษาธรรมะ

ธรรมะ นี้ก็คือ ธรรมชาติ เรากำลังศึกษาธรรมชาติ ศึกษาให้รู้จักกับธรรมชาติโดยการศึกษาที่จิต ดังนั้น มันจึงต้องมีหนทางที่ถูกในการศึกษา นั่นก็คือ มรรค ซึ่งนำหน้าด้วยสัมมาทิฏฐิ **หรือความคิดเห็นที่พาให้หมดความยึดมั่นถือมั่น** ธรรมชาติที่ไร้การปรุงแต่งกลับถูกบดบังด้วยความไม่รู้ (จากที่ว่าไปในบทที่แล้ว) ไล่มาจนถึงบัดนี้ ทางแก้ก็คือ **อาศัยการปฏิบัติตนเพื่อทำลายสิ่งที่มันบดบัง ยุติความหลง ยุติการปรุงแต่ง เพื่อย้อนไปสู่การไม่ปรุงแต่ง** มันจะได้ยุติความทุกข์ทั้งหลาย ก็ถ้าหากเราได้ยุติเหตุไปเสียแล้ว ทุกข์ซึ่งเป็นผลมันก็ย่อมหมดไป เราจึงต้องอาศัยปัญญาที่เพาะบ่มจนแกร่งขึ้นเรื่อยๆ จนมันกระจ่างในธรรมหรือธรรมชาติมากขึ้นเรื่อยๆ จากโลกียะมันก็ผันสู่โลกุตระก็ด้วยปัญญานี้

ก็เพราะเหตุคือปัญญา ผลจึงเป็นการหลุดพ้น ลองนึกถึงวิธีการหลุดพ้นแบบงมงายสิ มันก็มาจาก “ความหลง” แล้วเราจะอาศัยความหลงทำลายความหลงได้งั้นหรือ?

"ความหลง" เป็นกิเลสที่ร้ายกาจเอาเรื่องอยู่ **เพราะมันก็คือการหลงทางหลงประเด็น** คือ นอกจากโลภและโกรธแล้ว มันก็ยังมี "หลง" อีกตัว พอมันอยากดับทุกข์ก็จริงแต่ถ้ายังอยู่ภายใต้ความหลงมันก็มีโอกาสพาให้งมงายได้ แล้วความหลงนั้นมันมาได้อย่างไรเล่า **มันก็มาจากความไม่รู้จริงนั่นไง** ดังนั้น **การปฏิบัติที่จะกำจัดกิเลสซึ่งก็คือความหลงตัวนี้ออกไปนั้น ลัดที่สุดก็คือ ยิงเข้าไปที่ความเห็นผิดนี้โดยไม่ต้องไปนั่งติดกับบัญญัติใด ๆ จงพลิกจากความเห็นผิดให้มันเห็นถูกขึ้นในทันที มันจะได้เลิกหลง** ทำอย่างนี้จึงเป็นการสร้างเหตุให้เกิดผลที่ถูกต้องขึ้นมา จาก “ความหลง” ก็กลายเป็น “ความรู้ที่ถูกต้อง” ขึ้นมาได้ นี่เห็นมัย การประหารกิเลสนี้มันก็ต้องอาศัยการสร้างเหตุไม่ให้กิเลสเกิด ดังนั้น พิจารณาดูสิ ถ้าเราสร้างเหตุนั้นเมื่อใด เมื่อนั้นก็แจ้งกันได้ทันทีโดยไม่ต้องรอเวลา ทำเดี๋ยวนี้ก็แจ้งกันเดี๋ยวนี้ เพราะเป็นอกาลิโก...

แต่ด้วยความด้อยปัญญา ด้วยความไม่รู้จริง-อวิชชา จึงพาให้ปรุงแต่งเป็นตัณหา อยากได้ อยากมี อยากเป็น อยากจนมันทุกข์ล่ะ

ใครล่ะที่อยากได้? ก็ตัวฉันนั่นไง

ใครล่ะที่อยากเป็น? ก็ตัวฉันอีกนั่นแหล่ะ

ถ้ามันไม่มีตัวตน มันจะมีผู้ที่อยากได้อย่างไร

จากตัณหา มันจึงพาให้ปรุงไปเป็นความยึดมั่นถือมั่นเป็นตัวตนขึ้นมาก็เพราะอย่างนี้ พอมันยึดเข้าไปอย่างนี้การกระทำใดๆ ที่กระทำไปมันก็มีตัวผู้กระทำอยู่ด้วย หรือพออะไรๆ ที่มันกระทบมา **มันก็โดนตัวตนตลอด** เห็นมั้ยก็เพราะมันมีตัวตนที่พร้อมจะซึมซับอยู่ตรงนั้นอยู่แล้ว และด้วยการที่มีตัวตนนี่แหล่ะ การกระทำต่างๆ หรือกรรมที่ได้ก่อให้เกิดผลขึ้นมา พอผลอันไหนที่ไม่อยากได้ มันก็สติแตกโวยวาย และก็เข้าอีหรอบเดิมๆ คือ หาทางยกเลิกผลที่ฉันไม่อยากได้ด้วยความงมงายต่อไป นี่ก็คือสิ่งที่เราต้องหันมาศึกษาเรียนรู้ให้มันแจ้งกันเสียที

กรรม คือ การกระทำ

กรรม.... หมายถึง "การกระทำ"

เมื่อเจตนาจะทำดีเพื่อตนเอง ผลดีนั้นก็ส่งผลให้กับผู้กระทำ อย่างเราเอาเงินไปฝากทุกๆ เดือน เดือนละ 1 พันบาท เวลาผ่านไปสองปี ก็ได้เงินมาหลายบาท นี่ก็เพราะเราทำโดยเจตนาจะให้มันเป็นอย่างนั้น ผลที่ได้ก็เกิดแก่ผู้ที่กระทำ **กรรม ไม่ได้หมายถึง "ผลลัพธ์" ดังที่ใครๆ พูดแกมๆ บ่นว่า "ฉันมีกรรมเยอะ"**

กรรม ก็คือ "การกระทำที่เป็นเหตุ" ยังผลให้เกิดวิบาก ซึ่งก็คือ **"ผล"** หากมันเกี่ยวเนื่องกับผู้กระทำ และหากมีตัวผู้กระทำนั้นอยู่ ก็ย่อมได้รับผลนั้น

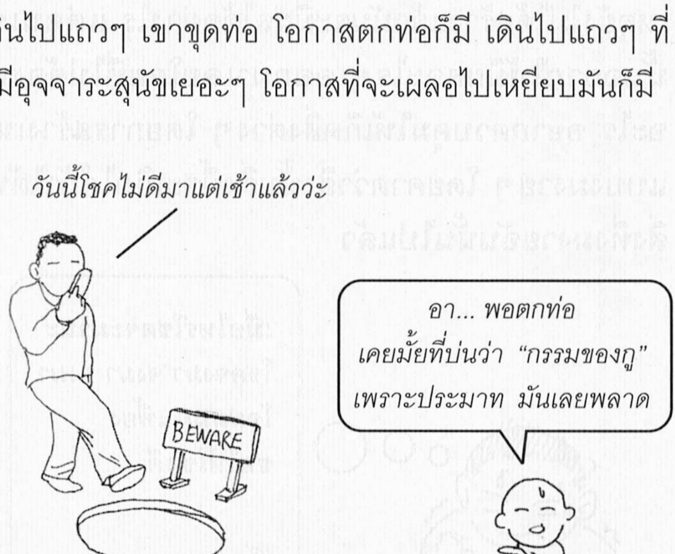
เอ้า... สุนัขผอมๆ หน้าวัดตัวนั้น เอาข้าวไปให้สุนัขซิ นั่นไง ทำกรรมแล้ว เมื่อสุนัขได้กินข้าว ผลมันก็เกิด สุนัขตัวนั้นอิ่ม มันก็ชอบใจคนที่ให้ข้าว เวลาที่เราเดินไปแถวๆ นั้นอีกมัน ก็จะกระดิกหางเข้ามาหา ของมันเป็นอย่างนั้น และเธอก็ได้รับความอิ่มใจ นี่ก็คือผล เห็นมั้ย เมื่อทำสิ่งใด ผลของการที่ได้ทำมันก็เกิดขึ้นมาตามเหตุและผลของมันอย่างนั้น

เอ้า.. ลองเดินไปแถวๆ ที่เขาก่อสร้างซิ นั่นไง เดินไม่ดูทางเผลอเหยียบตะปูเลือดสาดเข้าให้แล้ว นี่ก็เพราะด้วยเหตุคือ เดินไม่ดูตาม้าตาเรือ มันเลยเดินไปเหยียบตะปู ผลก็คือเลือดสาด... เจ็บเท้า อาจจะเดินไม่ได้เพราะเกิดแผล เกิดรักษาดูแลไม่ทัน เกิดติดเชื้อ พุพอง ขาบวมไปตามเหตุปัจจัย หรือไม่ผลอื่นๆ ก็อาจจะตามมาตามเหตุปัจจัยของมันต่อไป เหตุกระทำมาอย่างไร ผลก็ย่อมออกมาตามเรื่องของมันอย่างนั้น

หากประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้ลูกเห็น สูบบุหรี่ ด่าทอ พูดจาหยาบคาย ลูกก็เลียนแบบ เหตุมันมาอย่างนี้ ผลก็ได้อย่างนี้ มันก็เป็นเหตุและผลอย่างนี้มิใช่หรือ

เดินไปแถวๆ เขาขุดท่อ โอกาสตกท่อก็มี เดินไปแถวๆ ที่ที่มีอุจจาระสุนัขเยอะๆ โอกาสที่จะเผลอไปเหยียบมันก็มี

นั่นล่ะ ภายใต้ความไม่รู้จริงอย่างนี้ เวลาคนเรามันกระทบอะไรดีๆ ที่ฉันพอใจ **มันก็ยอมรับและก็บอกว่านี่เป็นโชคของกู** แต่พออะไรๆ ไม่ดีๆ เข้ามาที่มันพาให้ไม่พอใจไม่สบายใจหรือเดือดร้อนใจ **มันก็บอกว่าโชคร้ายจังโว้ย** นี่ก็ภายใต้ความไม่รู้ มันเลยเหมาด้วยคำว่า "โชค" ให้เป็นอะไรสักอย่างที่มันอาจจะมาๆ ไปๆ อย่างควบคุมไม่ได้ และโดยมากก็มักจะมีการทำนายทายทักว่าเมื่อไหร่โชคจะมา แต่หารู้ไม่ว่านั้นล่ะมันคือผลอันมาจากเหตุและปัจจัย ถ้าเหตุมันไม่มีแล้วไซร้ ผลมันจะมีมาหรือ? เหตุยังไม่ได้สร้างแล้วมันจะมีผลได้อย่างไร **แต่คนเรานั้นอยากให้มีผลอะไรๆ ออกมาเลยโดยที่ไม่ต้องทำอะไร อยากควบคุมให้เกิดสิ่งต่างๆ โดยการสร้างเหตุแบบงมงายๆ โดยคาดว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้จะเกิดได้ถ้าได้ทำสิ่งที่งมงายอันนั้นไปแล้ว**

เมื่อไหร่โชคจะมานะ
โชคจงมา จงมา จงมา
โอมมมม เพี้ยง
ขอให้โชคดี

เอ...
จะไปหาหมอดูดีมั้ย

หรืออย่างเวลาคนๆ หนึ่งขับรถอยู่ดีๆ รถคันหนึ่งมาชนท้าย ปุ้ง! นั่น ภายใต้ความรู้ที่ไม่ถูกต้องก็เอาแล้ว *"โชคร้ายจริงๆ เลยว่ะกู"* นี่ก็เพราะมันมีเหตุมาอย่างนั้น ผลมันจึงเกิดมี มันเลยชนท้ายดัง ปุ้ง! แต่ถ้าเหตุมันไม่มี มันก็ไม่ชนหรอก ทำไมทีเวลาไม่มีอุบัติเหตุเราไม่พูดกันล่ะว่า

"แหม...วันนี้โชคดีจัง ขับรถถึงบ้านปลอดภัย"

หรือเวลา ที่เรานั่งสมาธิแล้วมันสงบ ทำไมเราไม่พูดล่ะว่า

เข้าใจหรือยัง สิ่งทั้งหลายล้วนแล้วแต่มีเหตุและปัจจัย มองให้เข้าใจเสียอย่างนี้ว่าเหตุมันมีผลจึงมา แต่อย่าหลงทางจนไปก่อร่างสร้างความเชื่อเรื่องโชคขึ้นมาเพื่อให้อุ่นใจว่าอย่างน้อยฉันก็สบายใจได้ล่ะที่ได้ฟาดเคราะห์ไป คิดเห็นอย่างนี้ มันก็ช่วยให้ใจชื้นได้หรอกนะ แต่เอาเข้าจริงๆ มันไม่แจ้งมิใช่หรือ บัวน่ะมันมีหลายระดับก็จริง แต่มันก็ต้องค่อยๆ ชูช่อขึ้นไปให้พ้นจากตมมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้ามีโอกาสที่จะชูคอขึ้นล่ะก็ รีบๆ ทำลายความคิดเห็นผิดเสียเถิด

การเข้าใจแบบผิดๆ ในเรื่องเหล่านี้ มันเหมาให้เกิดการคิดเห็นกันผิดๆ จนมาถึงเรื่องของ "กรรม" อันมาจากการที่ได้ฟังตามๆ กันมา คนนั้นพูด คนนี้พูด พูดกันคนละแง่ คนฟังก็จับเข้ามาปะติดปะต่อ หรือไม่ก็ฟังมาอ่านมาเฉพาะเรื่องของกรรม แต่ไม่ได้ศึกษาแก่นของพุทธศาสนาให้เข้าใจ มันเลยส่งผลให้เข้าใจกันแบบผิดๆ ในบางประเด็น เห็นมั้ย มันก็เพราะเหตุอย่างนี้ ผลมันจึงเกิดอย่างนี้... นี่ก็ยังคงอยู่ภายใต้เหตุและปัจจัยเหมือนเดิม

เอาล่ะ เรื่องของกรรมนั้น ขอจงพิจารณาเพื่อไม่ให้เกิดการประพฤติตนอย่างผิดๆ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า... ดังนี้

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น เป็นสิ่งชั่วร้ายเสมอ

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น มีแค่กายกรรมอย่างเดียว

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น ฉันทำมาจากชาติที่แล้วเสมอ (ชีวิตที่แล้ว)

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น แก้ไขได้ด้วยความงมงาย

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น แก้ไขได้ด้วยการตาย

ก่อนอื่น เราไม่แนะนำให้ท่านทั้งหลายตั้งแง่โน้นแง่นี้ขึ้นมา โดยควักเอาทุกๆ อย่างที่ฉันอยากรู้ขึ้นมาผสมผสานและปรุงแต่งจนกลายเป็นคำถามมากมายในเรื่องของกรรม จนจับต้นชนปลายไม่ถูก อย่าไปเอาวิบากของสาวกรูปนั้นรูปนี้มาครุ่นคิดพิจารณา อย่าไปหยิบเอาเรื่องนั้นเรื่องนี้ คนนั้นว่าอย่างนั้น คนนี้ว่าอย่างนี้ อย่าเอามาผสมปนเปในตอนนี้ เพราะมันจะเกิดคำถามในท่านองที่ว่า **"ทำไมถึงเป็นอย่างนั้น ๆ ๆ ๆ ๆ"** ในทุกๆ ครั้งไป

ขอจงค่อยๆ พิจารณาไตร่ตรองเพื่อให้เห็นขอบเขตและเพดานของมัน อย่าเพิ่งส่งจิตออกนอกตัว **เพราะถ้าปรุงแต่งจนหยิบสิ่งต่าง ๆ เข้ามาหาข้อสรุปหรือหาหลักการอยู่อย่างนี้ มันจะเห็นจิตตนเมื่อไหร่** เรื่องของจิตก็จงเรียนรู้ที่จิต ไม่ใช่เรียนรู้ที่ข้างนอก เอาผ้าคลุมโปงเสียแล้วจงดูจิต รักษาจิตของตนเท่านั้น เพราะมีไม่น้อยเลยที่เวลาพูดเรื่องของกรรมแล้วก็มักจะหยิบคำถามมามากมายว่า นี่เป็นเพราะอะไร นั่นเป็นเพราะอะไร ว่าแล้วก็ควักเรื่องอดีตอันนั้นอันนี้ ฉันเป็นอย่างนี้ในวันนี้เพราะฉันเคยทำสิ่งนี้ไว้ใช่มั้ย แล้วคนนั้นล่ะ ทำไมเขาไม่ได้รับผลเสียที และทำไมล่ะคนนี้ถึงไม่ได้ดี คิดกันไปวุ่นวายฟุ้งซ่านปรุงแต่งกันจนลืมการปฏิบัติเพื่อประหารกิเลส

โดยมากที่เห็นๆ เวลาถามกันมา ก็มักจะประมาณว่ามาขอคำยืนยันจากพระเพราะอยากรู้ว่าในอดีตนั้นฉันเคยทำไว้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่ควรรีบศึกษาหาคำตอบ **คำตอบที่ควรค้นหานั่นก็คือ "เป็นเพราะอะไร จิตจึงคิดเห็นผิดมาจนยึดมั่นถือมั่นอย่างนี้"** ดังนั้น จงคิดเห็นในเรื่องของกรรมให้ถูกต้อง มันจะได้คลายจากความสงสัยและสร้างเหตุให้บรรลุในธรรมต่อไป

พุทธศาสนาน่ะนะ
จงเรียนที่จิตนี่
ไม่ต้องไปเรียนที่อื่น

เคยมีมั้ยที่ไปเรียน
จากที่อื่นแล้วหมดทุกข์น่ะ
การเรียนที่จิต ก็ง่ายๆ
เลิกสมมติเสีย
แล้วทำให้จิตมันแจ้ง
ด้วยปัญญา

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น เป็นสิ่งชั่วร้ายเสมอ

โดยมากเมื่อได้ยินคำว่า "กรรม" เรามักจะคิดกันว่ามันเป็นทางลบเสมอ นี่เป็นภาษานี้นะ เรามักจะพูดกันจนติดปากว่า "มีกรรมๆๆๆ" แล้วเราก็คิดเห็นกันไปเลยว่านั่นเป็นสิ่งเลวร้ายเท่านั้น แต่ไม่ได้คิดไปถึงการกระทำในสิ่งที่ดีๆ ที่เคยทำมา ดังนั้น จงคิดเห็นเสียใหม่

กรรมมันมีทั้งกรรมดีกับกรรมชั่ว

หรือกุศลกรรมกับอกุศลกรรม

ลองฟังเรื่องราวต่อไปนี้....

ด้วยเหตุที่หน่วยงานต้องให้เจ้าหน้าที่มาทำงานในวันหยุด หน่วยงานก็คัดเลือกชื่อผู้ที่จะต้องมาปฏิบัติหน้าที่ นั่นก็คือ นาย ก. และเมื่อ นาย ก. รู้เข้าก็พูดขึ้นว่า "กรรมของกู" ส่วนนาย ข. ก็พูดขึ้นว่า "โชคของกู"

หากเราเอาเงินฝากธนาคาร เวลาผ่านไป เราก็ได้ผล ได้เงินมาเป็นก้อนเพราะการเก็บออม และก็ได้ดอกเบี้ย นั่นไง **ทำไมตอนที่ได้ผลนี้เราไม่พูดว่า "ฉันมีกรรม" ล่ะ** เห็นมั้ย ทำไมต้องให้กรรมเป็นทางชั่วร้ายหรือในทางที่ฉันไม่ชอบอย่างเดียว นี้คือประเด็นที่เราจะต้องทำความเข้าใจกันให้ดีเสียก่อน

หากเราสวดมนต์สวดพร การกระทำของเรานั้นก็ส่งผลให้เรามีสติ มีสมาธิ กรรมที่ทำนี้มันก็ให้ผลมาแนวๆ นี้ มันก็เป็นของมันอย่างนี้ ถูกมั้ย

หากเราสวดมนต์สวดพร เรารู้ความหมายของบทสวด เราอ่านบทสวด อ่านพระสูตร อ่านคำสอนของพระพุทธเจ้า การกระทำนั้นก็ส่งผลให้เรามีความเข้าใจมากขึ้นในคำสอน กรรมที่ทำนั้นมันก็ให้ผลมาแนวๆ นี้ ถูกมั้ย

หากเราสวดมนต์สวดพร สวดแล้วก็คิดเห็นกันว่าสวดแล้วกูจะขลังๆๆๆ การกระทำของเรานั้นมันก็พาให้หลงหลงอยู่แต่กับบทสวด หลงอยู่แต่ว่าเมื่อไหร่กูจะขลังขึ้น กรรมที่ทำนี้มันทำมาแบบผิดๆ มันก็ให้ผลคือหลงต่อไปอีก มันก็เป็นของมันอย่างนี้ ถูกมั้ย

หากเรากราบไหว้รูปเคารพพระพุทธเจ้า เรากราบด้วยสติด้วยความระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ระลึกถึงคำสอนของศาสดา ด้วยกรรมที่ทำนี้ มันก็ส่งผลให้มีศรัทธา มีวิริยะ มันก็เป็นของมันอย่างนี้ ถูกมั้ย

หากเรากราบไหว้รูปเคารพพระพุทธเจ้า เรากราบด้วยความอยากได้ ขอไอ้นั่น ขอไอ้นี่ ขอให้อย่างนั้นเกิด ขอให้อย่างนี้เกิด ด้วยกรรมที่ทำอย่างนี้ มันก็ส่งผลให้เราแช่มใจชื่นใจได้ เกิดความหวังได้ แต่อย่างไรก็ตาม มันก็สะท้อนผลที่ตรงกันข้ามออกมาด้วยเหมือนกัน นั่นก็คือ ความไม่แจ้งเพราะไม่ได้สร้างเหตุเพื่อให้เกิดสิ่งนั้น

หากเราเจริญสติ หากเราเจริญวิปัสสนาถูกทาง เจริญสติเพื่อสกัดการปรุงแต่ง ด้วยกรรมที่ทำมาอย่างนี้ ผลที่ได้ก็คือกิเลสลดลง ด้วยกรรมที่ทำมาอย่างนี้ ผลที่ได้ก็ย่อมปรากฏออกมาอย่างนี้

เอาล่ะ เมื่อเข้าใจอย่างนี้ ลองดูสิ สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น มองดูไปรอบๆ ตัวซิ **มันมาจากการที่จู่ ๆ ก็พรวดขึ้นมาอย่างไม่มีเหตุอย่างนั้นหรือ** หรือเพราะมีใครบันดาลมาให้อย่างนั้นหรือ สิ่งนั้นได้ผลออกมาอย่างนั้น ดูน่าพอใจ นี่ก็เพราะทำเหตุไว้ดี นี่ก็เรียกว่าทำ "กรรม" สิ่งนั้นให้ผลออกมาไม่ดีก็เพราะทำเหตุไว้ไม่ดี นี่ก็เรียกว่าทำ "กรรม" เช่นกัน

จากที่กล่าวมานี้ จึงต้องบอกให้เข้าใจกันมากๆ ว่า กรรมนั้นก็คือเหตุ หากทำกรรมไว้ดี ผลที่ได้กลับมามันก็เป็นผลดีที่มาจากการกระทำนั้นนั่นแหล่ะ

แม้การตรัสรู้ธรรม นี่ก็เพราะเหตุคือศึกษาอย่างถูกต้อง ก็เพราะว่าพบครูบาอาจารย์ที่ไม่พาหลงทาง เดินไปในทางที่เป็นไปเพื่อการหลุดพ้นจากกิเลส หาใช่ศึกษาไปแล้วก็เข้าไปติดโน่นติดนี่ ติดที่ศีลบ้าง ติดที่สมาธิบ้าง เหตุมันเป็นมาอย่างนั้น ผลก็คือยังไม่พ้นจากกิเลส แต่ถ้าหากแก้ไขเหตุให้มันถูกต้อง ผลที่ได้มันก็คือการพ้นกิเลส นี่ไง ถึงบอกว่าแม้การตรัสรู้ธรรม มันก็อยู่ภายใต้เหตุและผล หาใช่เกิดจากการสลึมสลือย่างไร้สติแล้วมันก็พรวดเข้ามาแปะอยู่ที่หน้าผากนะ

ในบทคาถาโพชฌงค์น่ะก็ว่าเอาไว้แล้วว่าสิ่งใดคือองค์ตรัสรู้ธรรม คาถาทั้งหลายนั้นก็คือคำสอน แต่เวลาเราท่องคาถาเหล่านั้น เราได้อาศัยสิ่งนั้นสร้างเหตุให้มันแจ้งกันมั้ยล่ะ หือ บางคนท่องคาถาเพื่อให้เกิดความสงบ บางคนเอาแต่สวดแต่ไม่ยอมสร้างเหตุ เห็นมั้ย การกระทำหรือกรรมที่ทำไม่ได้พาให้เกิดผลคือนิพพานเลย แล้วมันจะนิพพานได้อย่างไร บางคนท่องบทโพชฌงค์เป็นว่าเล่นมีนะ กรณีนี้มีจริงๆ ท่องจนจำขึ้นใจเลยว่าองค์ตรัสรู้ธรรมมีสิ่งใดบ้าง **แต่แล้วก็หยุดอยู่แค่นั้น เหมือนกับนั่งรอให้ผลมันปรากฏ แต่ไม่ได้นำสิ่งที่ท่องนั้นมาสร้างเหตุให้เกิดเป็นผลต่อไป**

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น ทำมาจากชาติที่แล้วเสมอ (ชีวิตที่แล้ว)

หากเราสูบบุหรี่จัดๆ เวลาผ่านไปมันก็เริ่มเจ็บออดๆ แอดๆ เกิดต้องเข้าโรงพยาบาลรักษากายก่อนวัยอันควร นั่นไง เราก็บ่นว่า "กรรมอะไรของกูวะ" เห็นมั้ย ก็เป็นเพราะทำกรรมไว้อย่างไร วันนี้ผลของมันย่อมปรากฏออกมาตามเหตุของมัน ตามเวลาของมัน

บางคนเข้าใจเรื่องกรรมไปในทางที่ว่า ผลที่ปรากฏในวันนี้ เป็นเพราะว่าฉันทำมันมาจากชาติที่แล้วเท่านั้น ในที่นี้ คำว่า "ชาติที่แล้ว" หมายถึง "การเกิดในชีวิตที่แล้ว" นี่หมายเอาตามที่คนส่วนมากเข้าใจกัน คือ **เหมาเอาว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาในตอนนี้ โดยเฉพาะเรื่องร้ายๆ ทั้งหลายโดยมากจะมาจากเราไปทำไว้ในชาติที่แล้ว คิดเห็นกันอย่างนี้มีอยู่เยอะพอสมควรเลย** คือ โยนทุกๆ อย่างไปให้ชาติที่แล้ว หรือชีวิตที่แล้วๆ หมด แต่ไม่ได้รวม การกระทำหรือกรรมที่ทำมาก่อนหน้านี้ หรือแม้กระทั่ง เมื่อวานนี้ หรือเมื่อตะกี้นี้

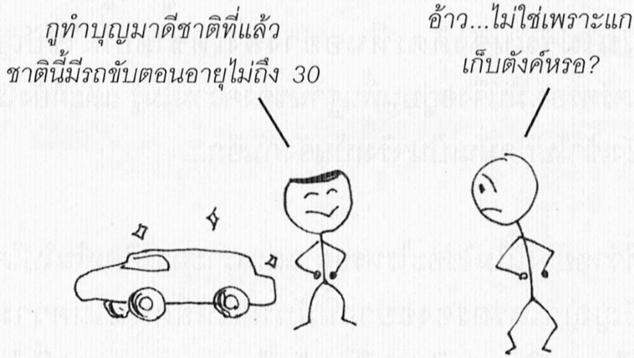
อย่างโยมคนหนึ่ง เมาแล้วขับ เลยขับไปชนต้นไม้ดังโครม! ไม่มีใครเป็นอะไรน่ะดีแล้ว แต่จิตน่ะ อย่าให้มันเป็นอะไรด้วยสิ เจ้าของรถก็เลยบ่นว่า... (ดูรูป)

อ้าว... แล้วกัน บอกอยู่หยกๆ ให้รักษาจิตด้วย รักษาด้วยการหยุดปรุงแต่งสิ หยุดปรุงแต่งแล้วก็คิดเห็นให้มันถูกต้องกันเสียที จิตน่ะ มันก็มืดบอดเพราะมันหลง มันยึดมั่นถือมั่นในความคิดเห็นที่ผิด **พอจะหาทางหลุดพ้นจากความหลง แต่กลับศึกษากันอย่างไม่ถูกต้องซ้ำเข้าไปอีก** มันก็ยิ่งหลงหนักเข้าๆ ไปอีกเรื่อยๆ....

ผลของกรรมจะเกิดขึ้นเมื่อใด เกิดขึ้นช้าหรือเร็ว จะเกิดอย่างไร มันขึ้นอยู่กับเหตุและปัจจัย บางคนเข้าใจว่าเมื่อถ้าต่อยเขาในวันนั้น วันนี้ฉันต้องโดนต่อย กรรมและวิบากไม่ใช่อะไรที่เถรตรงอย่างนี้ เข้าใจมั้ย ลองคิดพิจารณาดูง่ายๆ ตรงๆ คิดแบบธรรมดาๆ สิ **หากเธอใส่บาตรด้วยปลาทุกวัน ถ้ามันเถรตรงจริงๆ ล่ะก็ เธอมิต้องทานแต่ปลาทุกวันหรือ** นึกออกมั้ย กรรมที่ทำจะส่งผลมากน้อยจะส่งผลอย่างไร จะส่งผลช้าหรือเร็ว ล้วนแล้วแต่ขึ้นอยู่กับเหตุและปัจจัยซึ่งจะส่งให้ได้ผลที่คล้ายกัน มีน้ำหนักพอๆ กัน ไม่ใช่ตรง 100% เพราะถ้าเข้าใจว่ากรรมและวิบากจะต้องเถรตรง 100% อย่างนี้ มันจะวุ่นวายตามหากันให้ครบไปกันใหญ่

อย่างโยมคนหนึ่ง พอมีบ้านมีช่อง ผ่อนรถขับได้คันหนึ่ง ด้วยความคิดเห็นที่แปลกๆ ผนวกกับความที่ไม่เคยฝึกการหยุดปรุงแต่ง มันก็ปรุงไปเรื่อยและก็เพ้อออกมาว่า

"นี่เป็นเพราะชาติ (ชีวิต) ที่แล้วผมทำกรรมมาดี วันนี้ ผมจึงมีรถ"

มันจะย้อนไปชาติ (ชีวิต) ที่แล้วทำไม? หือ จริงๆ แล้ว จะคิดเห็นกันอย่างไรก็เอาเถอะ แต่อย่าคิดฟุ้งซ่านจนมันหลงแล้วหลงอีกกันเลย ถ้าที่ผ่านมาไม่เก็บเงินเก็บทอง มันก็ไม่มีเงินวันนี้ แต่ถ้ามันคิดไม่ออก มันก็คิดวกไปวนมา ปรุงแต่งโยงปัจจุบันเข้าอดีต **พอนึกอะไรไม่ออก กูก็โยนเข้าไปที่ชีวิตที่แล้ว นี่ก็เพราะมันไม่รู้ว่าชีวิตที่แล้วเป็นยังไง มันเลยโยนเข้าไปเผื่อว่าน่าจะถูกอยู่บ้าง เพราะมันไม่รู้มันจึงคิดเห็นอย่างส่งเดช**โดยไม่ใช้ปัญญาไตร่ตรอง มันจึงอยู่บนพื้นฐานของความไม่รู้ และก็ยังไม่พอยังเข้าไปยึดมั่นเป็นจริงเป็นจังกันอีก...

ที่ว่าอย่างนี้ไม่ใช่อะไรหรอก แต่เพราะการคิดเห็นไปโดยไร้ปัญญาไตร่ตรองอย่างนี้มันพาให้ยึดมั่นในความคิดเห็นจนเกิดภพเกิดชาติมากันอีกมากมาย และที่สำคัญถ้ายังคิดเห็นกันอยู่อย่างนี้ โยนลงอดีตอยู่เรื่อยๆ อย่างนี้ จิตมันคล้อยไปกับการปรุงแต่งอย่างนี้ ต้นเหตุที่พาให้จิตไม่เห็นธรรมนั้นมันจึงยังส่งผลครบถ้วน จิตจึงไม่กระจ่างในธรรมได้ เพราะไม่ได้สร้างเหตุให้มันกระจ่าง

การคิดเห็นกันในแบบที่ว่าโยนไปยังชาติที่แล้วอย่างนี้ มันไม่ได้ช่วยให้แจ้งเลย ลองพิจารณาด้วยปัญญาสิ มันน่าจะเอะใจได้สักนิดนะว่า สิ่งทั้งหลายนั้นมันอาจจะเกิดจากการสร้างเหตุขึ้นมาใหม่ในตอนนี้ก็ได้ พิจารณาดูสิ ถ้าเราเดินอยู่กลางแจ้ง จู่ๆ ฝนตกลงมาห่าใหญ่ ซู่ๆๆๆๆ แล้วถ้าเราไม่หลบ มันก็เปียกซก ถูกมั้ย นี่ก็เพราะมันมีเหตุนั่นก็คือฝนมันตกทันที แล้วเราหลบไม่ทัน งงใช่มั้ย?

เอ้า... ยกตัวอย่างสักนิด

โยมคนหนึ่งมาบ่นให้ฟังว่าทำไมมีคนใส่ร้ายผมนะ เฮ้อ!! ว่าแล้วก็คิดปรุงแต่งไปว่า คงจะเป็นเพราะชาติที่แล้วแน่เลย เราคงเคยไปใส่ร้ายใครไว้ มาวันนี้เลยถูกใส่ร้ายบ้าง ***"เอ้า... ผมจะก้มหน้าก้มตายอมรับมันไป มันจะได้ฟาดเคราะห์ไปเสียที"*** ดูสิ คิดเห็นอย่างนี้ มันหยิบกรรมหยิบวิบาก หยิบโชค หยิบเคราะห์มาผสมปนเปกันมั่วเป็นความรู้ที่แปลกๆ มันเอาแต่อาศัยการอ้างชาติที่แล้วที่เราไม่รู้ให้เป็นสาเหตุไป เมื่อโยนส่งเดชไปด้วยความไม่รู้มันก็เลยยิ่งไม่รู้หนักขึ้น แต่มันดูเหมือนจะสบายใจเหมือนกับว่าฉันรู้ต้นเหตุมันแล้ว (คือ ชาติที่แล้วทำมาแน่ละกู) แต่เอาเข้าจริงๆ แล้วมันไม่เฉียบขาด เพราะมันยังมี

ความกังขา และเต็มไปด้วยความไม่แจ้ง จิตที่ไม่แจ้ง จิตที่ยังคล้อยไปกับการปรุงแต่ง มันจะหลุดพ้นได้อย่างไร เอ้า พูดยังไม่ทันขาดคำ ดูสิ วิ่งไปหาพิธีกรรมขอขมาเจ้ากรรมนายเวร เจ้ากรรมนายเวรอยู่ไหนก็ไม่รู้ ทำจริงหรือไม่ทำจริงก็ไม่รู้ ไม่รู้อะไรสักอย่าง รู้อย่างเดียวคือ **"กลัว"**

พอไปถามคนนั้นคนนี้ว่ามีที่ไหนตัดกรรมได้มั้ย พอคนนั้นบอกมาว่านี่นั่นสิ ที่นี่สิ ขลังหลาย มันก็เฮกันไป หมายว่าจะไปตัดผลของกรรมนั้นไม่ให้ส่งผลอีก เขาจะได้ไม่มาใส่ร้ายฉันอีก สุดท้ายมันก็เสียเวลา เสียค่าโง่เปล่า ทำไมน่ะหรือ??? ก็ดูสิ **ทำแล้วมันสว่างที่ใจขึ้นหรือเปล่า ทำแล้วมันก็ยังปรุงแต่งกันอยู่เหมือนเดิมหรือเปล่าล่ะ พอได้ระลึกถึงมัน มันก็ยังร้อนเหมือนเดิมใช่มั้ย**

จะเข้าพิธีตัดกรรมอะไรนั่นจริงๆ ใช่มั้ย มา จะทำพิธีให้ก็ได้ เริ่มเลยนะ... ท่องคาถานี้นะ... 3, 2, 1....

หยุดปรุงแต่ง
เสียทีได้มั้ยๆๆๆ
หยุดยึดถือตัวตน
กันเสียทีได้มั้ยๆๆๆ

วันนี้ถูกใส่ร้ายใช่มั้ย โดนอย่างนี้ก็เพราะด้วยความยึดมั่นถือมั่นจนมีตัวมีตน เวลาอะไรมาชน มันก็ว่าชนตัวกู กูเจ็บๆๆๆๆ เมื่อเจ็บแล้วก็อยากหาสาเหตุ แต่ด้วยความคิดเห็นผิด มันก็ค้นหาไม่เจอต้นตอเสียที สิ่งที่เกิดขึ้นกับเธอนั้นบางครั้งอาจจะไม่ได้มาจากการที่เธอไปกระทำมา แต่ก็คนอื่นอาจจะกำลังสร้างเหตุสร้างกรรมก็ได้ แทนที่จะหยุดปรุงแต่ง กลับดันตัวเองเข้าไปวุ่นวายด้วย **เข้าใจมั้ย มันจึงควรหยุดปรุงแต่งเสียทีเพื่อมารักษาจิตให้หลุดพ้นจากสิ่งเหล่านี้ที่มันพาให้หลง** เมื่อศึกษามาแคบๆ เดี๋ยวมันก็ทึกทักผลักลงชาติที่แล้วว่ากูคงไปทำอะไรมาชาตินี้กูก็เลยโดนอย่างนี้ แต่ไม่ได้ตระหนักให้เท่าๆ กันในทุกๆ แง่มุม ในทุกๆ ทิศทางว่า มันอาจจะเป็นการสร้างเหตุขึ้นมาใหม่เดี๋ยวนี้ก็ได้ ซึ่งพอผลมันกระทบเข้ามา มันก็ปรุงแต่งภายใต้ความไม่รู้จริง และก็เอาตัวตนจุ่มลงไปอีก

นี่ก็ด้วยความไม่รู้อะไรเลย มันเลยพาให้คิดปรุงแต่งไปว่าฉันไปทำอะไรมาในชาติที่แล้วแน่เลย **แต่หารู้ไม่ว่ามันเป็นการ "ทึกทัก" ไปเอง นี่แหล่ะ! ตัวร้ายที่สุดตัวหนึ่ง** อย่างที่เราว่าไว้นั่นแหล่ะ เคยมั้ยที่จู่ๆ ฝนตกลงมาห่าใหญ่ซู่ๆๆ แล้วเราหลบไม่ทัน พอหลบไม่ทันเราก็เปียกไปเต็มๆ อย่างนี้ทำไมไม่เรียกว่ากูทำกรรมไว้ชาติที่แล้วล่ะ

ทำไมไม่คิดล่ะว่าที่กูเปียกวันนี้ เป็นเพราะกูทำให้คนอื่นเปียกในชาติที่แล้ว หือ? ดังนั้น ในวันๆ หนึ่ง หากเธอไม่สำรวมระวังเอาไว้ เอาแต่จุ่มตัวเข้าไปในทุกๆ อย่าง ไปเป็นเจ้าของในทุกๆ เรื่อง ทุกๆ การปรุงแต่ง เวลาฝนตกลงมาห่าใหญ่ซู่ๆๆ เอาตัวตนไปจุ่มแล้วก็บ่นว่าเป็นเพราะฉันได้ทำมาในชาตินั้นชาตินี้ ทึกทักเอาเองโดยไม่รู้จริงและก็ปรุงต่อไปไม่รู้จบเพราะมันไม่ฝึกสติให้รู้ทันจิต

อีกตัวอย่างหนึ่ง อันนี้มีโยมคนหนึ่งมาเลย จอดรถไว้เฉยๆ จอดในที่จอดรถด้วยนะ ไม่ได้ประมาทด้วย พอกลับมาดูอีกทีก็มีรอยขีดที่ท้ายรถเหมือนกับมีใครเฉี่ยว เอาอีกแล้ว นี่ก็ถามว่า ***"อย่างนี้เป็นเพราะกรรมที่ผมไปทำไว้ใช่มั้ย ผมเคยไปทำรถเขาเป็นรอย วันนี้ผมจึงโดนเฉี่ยว"***

ลองพิจารณาให้เห็นแจ้งกันสักนิดเถิดนะ อันดับแรก **ขอจงหยุดปรุงแต่ง** อันดับต่อมา **ขอจงไตร่ตรอง อย่าเพิ่งเชื่อ อย่าเพิ่งไม่เชื่อ** จงพิจารณากันก่อนว่าอะไรคืออะไร ไม่เช่นนั้นเดี๋ยวก็พาเข้าวิชาประวัติศาสตร์อย่างนี้อีก เอาล่ะ รอยขีดนั้นมันมาจากเหตุใช่มั้ย? *"ใช่ครับ"*.... แน่ใจนะว่าเข้าใจอย่างนี้? *"ใช่ครับ"*.... เอาล่ะ ดังนั้น รอยขีดที่โดนอะไรเฉี่ยวมานั่นมันก็เป็นเรื่องของรถใช่มั้ย แยกมันเอาไว้ส่วนหนึ่ง

คราวนี้ การที่เราไปมีความเป็นเจ้าของในสิ่งๆ นั้น นั่นก็เพราะต้นเหตุคือ "คิดเห็นไม่ถูกต้อง" กรรมอันนี้จึงส่งผลให้เกิดความเป็นเจ้าของ ผลจึงเกิดเป็นความยึดมั่นถือมั่น จงลืมไปได้เลยถ้าเอาแต่คิดเห็นว่าฉันไปเฉี่ยวเขา เขาก็มาเฉี่ยวฉันในชาตินี้ นี่มันคนละเรื่อง เรื่องของรถก็ปล่อยมันไป โดนเฉี่ยวโดนชน มันก็ต้องบุบต้องมีรอยเป็นธรรมดา

แต่จงกลับมาดูที่จิตสิ เพราะเหตุมันคือคิดเห็นผิดจนมีตัวมีตนเป็นเจ้าของอยู่นั่นแหล่ะ พอมันไม่คำนึงถึงเหตุและปัจจัย พอไปอ่านเรื่องของกรรม มันก็เหมาทุกๆ อย่างที่เกิดขึ้นเป็นเพราะฉันไปทำมาก่อน โดยเฉพาะการโยนต้นเหตุไปไว้ชีวิตที่แล้ว นี่ก็เพราะความที่ด้อยความรู้ด้อยวิสัยทัศน์ เลยคิดเอาเอง ทึกทักเอาเองดื้อๆ ไปตามความรู้ความเข้าใจที่มี จนเหมาว่ามันใช่ๆๆๆๆ ทั้งๆ ที่มันคนละเรื่องกันบ้าง คนละเหตุปัจจัยบ้าง.... พิจารณาอย่างนี้ก็ได้.... วันนี้ไปกินก๋วยเตี๋ยวสิ สั่งเส้นใหญ่มากิน แต่แม่ค้ากลับทำผิดทำเส้นหมี่มาให้ เธอจะบอกมั้ยล่ะว่านั่นคือผลกรรมที่ฉันเคยทำมา ถึงบอกไงว่า ถึงฝนตกลงมาห่าใหญ่ก็ไม่ต้องใส่ใจ เช็ดตัวให้แห้งเพื่อไม่ให้เป็นหวัดจะดีกว่า

อย่าลืมสิว่า การปฏิบัติธรรมนั้นจงปฏิบัติเพื่อให้รู้เท่าทันมากขึ้น รู้เท่าทันอะไรหรือ?? ก็นี่ไง รู้เท่าทันไอ้ความทึกทักการปรุงแต่งภายใต้ความรู้ที่ไม่ถูกต้องอยู่นี่ไง ไม่มีประโยชน์ที่เราจะถามหาต้นเหตุทั้งๆ ที่เรามีวิสัยทัศน์และมีความรู้ * อยู่แค่นี้ ไม่มีประโยชน์ที่จะต้องรู้ให้ได้ว่าเพราะอะไร ใครเป็นคนทำ ใครทำกู กูเคยทำไว้หรือไม่ ฯลฯ เพราะสุดท้ายแล้ว หากเรารู้ว่าคนๆ นั้นเป็นคนยิงลูกศรใส่เรา เราตาม

ตัวคนยิงมาได้ แล้วยังไงต่อล่ะ? ตนเองกำลังพะงาบๆ แล้ว แทนที่จะหาหยูกหายารักษา สุดท้ายมันก็พะงาบๆ ตายไป พร้อมกิเลสนำหน้าและตัณหาก่อนตาย... คุ้มหรือไง

ดังนั้น การปฏิบัติธรรมของเราทั้งหลาย ขอจงเน้นการยุติการฟุ้งซ่านโดยหยุดปรุงแต่ง และเป็นอยู่ด้วยความว่าง ว่างจากตัวตน ว่างจากความยึดมั่นถือมั่น วิบากมันซัดมา หรือสิ่งใดมันซัดมา จงรักษาจิตตนด้วยคำว่า **"เช่นนั้นเอง"** เพราะเหตุอย่างนี้ ผลจึงเป็นมาอย่างนี้ มันหนุนนำกันไป การที่วันนี้ ลูกศรลูกหนึ่งแผลงเข้ามาโดนอก ไม่ต้องไปหาต้นตอหรอกว่าใคร ทำไม เพราะอะไร เมื่อไหร่ รักษาแผล และทำลายตัวตนเสีย ทำลายความยึดมั่นในตัวตนไปเสีย มันจึงเป็นการตัดขั้วที่เป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ให้หมดไป โดยไม่ต้องไปรีรอ... เราจะให้คาถาไว้ท่อง ดังนี้

"สิ่งทั้งหลายนั้นล้วนแล้วแต่เป็นเช่นนั้นเอง"

ท่องไว้เสมอๆ เมื่อคลื่นซัดมา ไม่ว่าจะเป็นจากภายนอก หรือภายใน ตระหนักเอาไว้ให้แจ้งเพื่อให้คลายออกจาก ลูกศรที่มันแผลงมา เธอจะเบาสบายปลอดโปร่งขึ้น มีสติมี ปัญญาแก้ไขปัญหาได้เต็มที่ และหากเธอสร้างเหตุปัจจัย ไว้โดยชอบ เธอจะลุถึงธรรมได้เช่นกัน

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น มีแค่กายกรรมอย่างเดียว

กรรมไม่ได้มีแค่กายกรรม มันยังมีวจีกรรม และมโนกรรมด้วย เมื่อศึกษาเรื่องของกรรม จงพยายามศึกษาให้ครบถ้วน มโนกรรมก็ใช่ย่อย การคิดเห็นถูกต้องย่อมส่งผลดีให้แก่จิต การคิดเห็นไม่ถูกต้อง ย่อมส่งผลไม่ดีให้แก่จิตเช่นกัน ของมันเป็นมาอย่างนี้ มันก็ต้องออกมาอย่างนี้

มโนกรรมนั้นใช่ว่าจะส่งผลให้ไม่สดใสเท่านั้น การคิดเห็นที่เป็นมิจฉาทิฏฐิมันก็ส่งผลออกมาเป็นพฤติกรรมที่ผิด การคิดเห็นอย่างงมงายมันก็ย่อมส่งผลออกมาให้เธอประพฤติตนอย่างงมงายเช่นกัน ดังนั้น จงระวังความคิดของเธอ เพราะมันจะพาให้เป็นพฤติกรรมและกลายเป็นนิสัย กลายเป็นความเคยชินของเธอได้

สมมติว่าเธอไปซื้อข้าวแกงร้านหนึ่ง เธอยื่นธนบัตรใบละ 1000 ให้คนขาย คนขายไม่มีทอน คนขายก็หงุดหงิดเดินหาเงินทอนไปบ่นไป เธอมองตามเขาไปด้วยจิตที่คล้อยตามพลางคิดในใจ ***"กูทำให้เขาหงุดหงิด กูทำกรรมแล้วสิ"*** คิดปรุงแต่งไปจนจิตยึดมั่นในอารมณ์ คนขายหาเงินทอนมาได้ มีเหรียญด้วย เธอรับเงินทอนมา เกิดเหรียญๆ หนึ่งพลัดหล่นจากมือตกลงไปในน้ำแกง นั่น คนขายก็บ่น ***"โอ๊ย กรรมอะไรวะ ซวยเหลือเกินวันนี้ กรรมของกู"***

และเธอก็เดินจากมาโดยไม่ยอมวาง เมื่อใดที่เธอหวนมาคิดเรื่องนี้ มันก็ตำแทงขึ้นมาอีก นี่มันยังไม่เท่าไหร่หรอก เรื่องอย่างนี้ เดี๋ยวมันก็หายไปได้เอง แต่เอาเข้าจริงๆ แล้ว

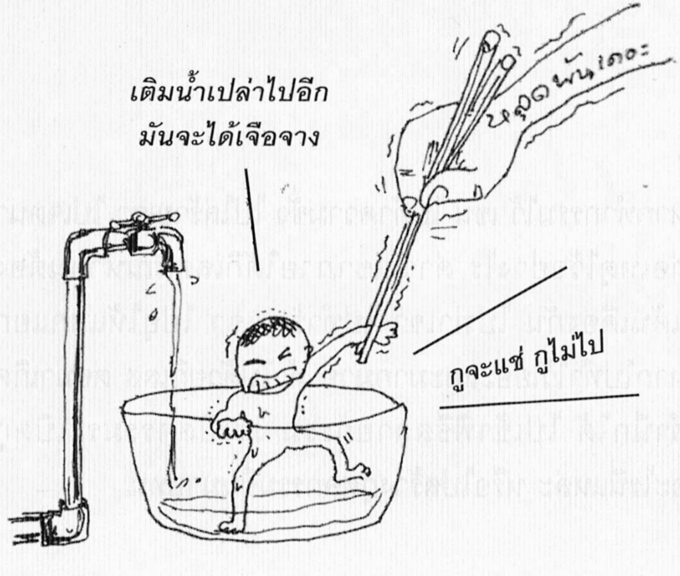
จิตมันไปวุ่นวายกับหลายๆ เรื่องตลอด ดังนั้น มันจึงต้องรู้เท่าทันจิตตนให้มาก ด้วยการเจริญสติให้มาก ไม่งั้นในวันๆ หนึ่งจะถูกแทนที่ด้วยการปรุงแต่งไปเสียหมด

อ่านมาถึงตรงนี้แล้ว เห็นหรือยังว่ากรรมนั้นน่ะ มันมีทั้งทางกาย วาจา ใจ มันไม่ได้ไปเกี่ยวกับคนอื่นหรอก ขอให้พิจารณาอยู่แค่ที่ตัวเองเท่านั้นนะ นี่ก็เพราะภายใต้จิตที่ด้อยปัญญา มันเลยคิดเห็นกันไปแบบผิดๆ และภายใต้สิ่งนี้การกระทำไม่ว่าทางกาย วาจา ใจจึงเป็นกรรมและก่อให้เกิดผล และด้วยความไม่รู้จริงเป็นพื้นฐาน ก็ปรุงแต่งต่อไปมาจนจิตหมกไหม้ไม่ยอมหยุดปรุง เพราะมันเคยชินที่จะปรุง มันขาดสติที่จะสกัดการปรุงแต่ง เราจึงต้องปฏิบัติธรรมเพื่อเจริญสตินั่นไง เจริญสติให้มาก เพื่อให้มันยุติต้นเหตุคือการปรุงแต่ง เข้าใจมั้ย การเจริญวิปัสสนากรรมฐานนั่นแหล่ะ คือ การเจริญสติ เมื่อมีสติ มันก็เริ่มยุติสิ่งต่างๆ ได้ เพราะสติจะเข้าสกัดมันได้ทันถ้าฝึกมีสติให้ชำนาญๆ

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น แก้ไขได้ด้วยความงมงาย

หากทำกรรมไว้ เช่น ไปทำความชั่ว ไปใส่ร้ายเขา ไปเจตนาก่อเหตุไว้อย่างไร ด่าว่าเขาภายใต้กิเลสตัณหาจนต้องแค้นเคืองกัน ไปฆ่าเขา ไปทำร้ายเขา ไปยุให้แตกแยก หากไปทำไว้เยอะแยะมากมาย ทำไปด้วยกิเลส ต่อมาเกิดสำนึกได้ ไปเข้าพิธีสลายกรรม ระเบิดกรรมระเบิดกูอะไรนี่แหล่ะ หรือไปสร้างกุศลกรรมขึ้นมาแทน

น้ำเปล่า ช่วยทำให้ความเข้มข้นของน้ำเกลือเจือจางลง แต่ถ้าหาก**จิตได้สำนึกและประหวั่นในกรรมนั้นที่ตนได้กระทำมา สุดท้ายก็ด้วยความยึดมั่นถือมั่นนี่แหล่ะผลของกรรมจึงยังคงมีตัวตนรับผล** นี่ก็เพราะความยึดมั่นมันยังไม่หมด มันยังเป็นเจ้าของในรูปนาม ยังเป็นเจ้าของในการปรุงแต่ง เป็นเจ้าของในความคิด เป็นเจ้าของในขันธ์ทั้งหลายอยู่ อย่างที่ว่า **ถ้าน้ำเกลือถูกทำให้เจือจางด้วยการเติมน้ำเปล่าเข้าไปเยอะๆ ก็จริง แต่ถ้ายังมีเจ้าของมีตัวตนที่กำลังจุ่มอยู่อย่างนี้ มันก็ย่อมได้รับผลของการจุ่มนั้นอยู่ดี** ลองนึกถึงพระองคุลีมาลสิ เคยได้ยินประวัติของท่านกันใช่มั้ย

พระองคุลีมาลน่ะนะ หลังจากที่บวชแล้วมาปฏิบัติธรรม ก็ยังคงถูกวิบากทางจิตเหล่านี้ตามซัดอยู่พาให้จิตว้าวุ่น วนเวียนแผดเผาอยู่แต่กับกรรมที่เคยทำมา นี่เพราะความยึดมั่นถือมั่นยังมี จิตจึงไม่สว่างไสวถึงที่สุด เพราะความเป็นเจ้าของในเบญจขันธ์ทั้งหลายที่พาให้ทุกข์ เมื่อละวางเบญจขันธ์ได้เมื่อใด มันก็หมด หมดอุปาทาน หมดความยึดมั่นถือมั่น พูดง่ายๆ ก็คือ ไม่คล้อยไปกับการปรุงแต่งที่ว่ามีกูเป็นเจ้าของ จิตเมื่อมันตระหนักได้ นั่นแหล่ะมันก็คือปัญญาที่พาให้หลุดพ้น หลุดพ้นจากอะไรเล่า ?? ก็พ้นจากเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย ย้อนกลับเข้าสู่ธรรมชาติ "ถึงในธรรมชาติ" ทีละน้อยๆ

ความเชื่อความงมงายบางอย่างที่บอกว่าแก้กรรมได้ ตัดกรรมได้ เผากรรม ระเบิดกรรม สลายกรรม ถ้าถือเอาแค่ว่าขอให้สบายใจกลับไปใช้ชีวิตต่อได้อย่างมีพลังใจมากขึ้นเพราะหมดกังวลปราศจากสิ่งก่อกวนจิตใจอย่างนี้ล่ะก็ ถ้าคิดหวังเอาเพียงแค่นี้ก็ย่อมพอที่จะยอมอนุโลมไม่ว่ากันก็ได้ เพราะถ้าคิดกันได้แค่นี้ก็ทำต่อไปเถิด ทั้งๆ ที่มีเกลืออยู่ แต่กลับเลือกกินด่างก็เอา

แต่เราจะบอกให้นะว่า "ปัญญา" น่ะนะ พอมันเกิดแล้ว มันไม่สนหน้าใคร ไม่ต้องสนหน้าอินทร์หน้าพรหม ปัญญาถ้ามันจ่อหัวอยู่ที่โลกุตระแล้ว มันพาหลุดออกหมดแหล่ะ พ้นจากบัญญัติทั้งหลาย พ้นการปรุงแต่งทั้งหมดน่ะแหล่ะ มันจะพาให้หลุดพ้นอย่างเดียว ดังนั้น ถ้าเธอละวางความงมงายได้ เราหมายถึงทุกๆ ความงมงายนะ เธอก็สว่างไสวและเบาสบายได้ระดับหนึ่ง เพราะหากความงมงายทุกๆ อย่างทั้งงมในทางพระหรือทางโจร **เอาง่ายๆ อะไรๆ ที่คิดเองเออเอง ทึกทักฟังกันมาทำกันมาโดยไม่ใช้ปัญญาไตร่ตรองก่อนแต่กลับเชื่อจนหมดใจแล้วประพฤติตนไปโดยไร้สติปัญญา นั่นล่ะ เอาออกไปให้หมดได้เลยนะ ไม่ต้องไปเก็บไว้** ถ้าเอามันออกไปแล้ว สิ่งที่มัน

เคยเป็นผลจากความงมงายมันก็หมดไปด้วย ความถือเนื้อถือตัวจัดจ้าน ความสงสัยเคลือบแคลงก็ค่อยๆ ลดลงมันก็สว่างได้ระดับหนึ่งหลังจากพ้นความงมงายทุกอย่าง

ในเรื่องของกรรมนี้ก็เช่นกัน ถ้าศึกษาไล่มา ไตร่ตรองไล่มาจากต้นทางมาสู่บัดนี้ ไล่จากต้นเหตุที่พาให้เกิดความยึดมั่นถือมั่น พาให้เกิดผู้เป็นเจ้าของ หากเธอเข้าใจและแจ้งในต้นเหตุทั้งหลายด้วยเหตุและผล เธอก็จะมั่นใจได้ว่า พิธีกรรมพิธีการต่างๆ แทบจะไม่จำเป็นและไม่มีประโยชน์ต่อจิตที่มีปัญญาเลย พิธีการตัดกรรม สลายกรรม สะเดาะกลอนสะเดาะเคราะห์มันไม่ได้พาให้สิ้นวัฏสงสาร ผู้ที่หมดกรรมแล้วนั่นก็คือพระอรหันต์ แล้วถ้าไปตัดกรรมสลายกรรมแล้วล่ะก็ นี่ก็จะกลายเป็นอรหันต์ไปเลยอย่างนั้นหรือ นี่ก็หาไม่

หากเธอเข้าใจเรื่องของกรรมและวิบาก แล้วถ้ามีใครบอกว่าไปตัดกรรมสิ ไปตัดวิบากสิ **เธอจะไปยุติหรือรีเซ็ตผลของกรรมหรือวิบากเพื่ออะไรทั้งๆ ที่ตัวตนผู้กระทำและผู้พร้อมรับผลกรรมมันยังมีอยู่อย่างนี้**

หากเธอทำกรรมดี ผลดีๆ มันก็ซัดมา เธอก็พริ้มรับมัน แต่พอเธอทำกรรมไม่ดี ไปทำกรรมชั่วกับใครเขา **ทีนี้ล่ะดันกลับจะไปสลายผลอันนั้น**.. แต่ผลหรือวิบากที่ดีๆ ดันอยากให้มันสนองคืนมา นี่เรียกว่า **"เห็นแก่ตัว"**

เห็นมั้ย มันคิดเห็นกันผิดๆ มาตั้งแต่ต้น มันก็เหมาเอากันแบบผิดๆ ว่าการตัดกรรมนั้น ตัดแค่ในทางไม่ดีเท่านั้น ถ้าจะให้มันตัดกรรมจริงๆ ล่ะก็ ทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว มันก็ต้องรีเซ็ตทั้งคู่สิ จะเหลือไว้ทำไม นี่ถ้าได้สังเกต กันสักนิด มันก็เกิดปมให้สะกิดกันได้ คือ ความงมงายน่ะ อย่างที่เราเคยบอกเอาไว้เสมอๆ ไงว่า การกระทำอันอยู่ภายใต้ความงมงายน่ะมันพร่อง มันพร้อมที่จะล้มได้ โดนเตะเจาะยางเบาๆ มันก็ล้มได้ แต่ที่มันยังคงทำกันมา จนบัดนี้เพราะอะไรก็จงพิจารณาเอาดู.... (ดูรูป)

อย่าคิดเห็นว่ากรรมนั้น แก้ไขได้ด้วยการตาย (รีเซ็ตกรรม)

ด้วยความเห็นผิด มันพาให้เป็นไปได้หลายอย่าง บางคนที่หลงยึดมั่นถือมั่นเอามากๆ ก็เกิดไอเดียกระฉูดขึ้นมาว่า ขันธ์ที่เป็นรูป ซึ่งก็คือ กาย อันประกอบด้วยธาตุสี่นี้ ถ้าได้แตกสลายไป นั้นหมายความว่าวิบากอันเป็นผลจากการกระทำมาในกาลใดที่กูไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่อยากได้ มันจะสลายไปด้วย นี่ก็เพราะเอาตัวเองขึ้นมาเป็นใหญ่

เห็นมั้ย นี่ก็ด้วยความไม่รู้แจ้งจริงๆ บางคนจึงทำลายแค่ธาตุสี่ให้แตกสลายเพื่อหวังว่าจะได้ไม่ต้องรับผลกรรมหรือประสบกับสิ่งที่ไม่อยากได้อีก **นี่ก็เพราะว่ามองอยู่เฉพาะตัวเอง มองเห็นไม่ทั่วทุกขันธ์** จึงเห็นว่ากายคือทั้งหมด เมื่อทำลายกายนี้ให้หมดไป ก็เท่ากับว่าไม่เห็นอะไรอีกแล้ว มีแต่หน้าจอดำๆ มันจะจำอะไรไม่ได้และไม่ต้องรับรู้อะไรผ่านธาตุสี่กองนี้อีกแล้ว...

พิจารณาดูสิ ถ้าเธอเข้าใจในเรื่องของกรรม เมื่อเธอเข้าใจธรรมชาติ เธอก็จะแจ้งได้ว่า แท้จริงแล้ว การกระทำเช่นนั้นมันไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อะไรเลย เพราะต้นเหตุแห่งทุกข์นั้นยังไม่ถูกทำลาย และมิหนำซ้ำ การกระทำเช่นนั้นก็เป็นการก่อกรรมเหมือนกัน จิตที่มืดมน จิตที่เต็มไปด้วยกิเลสในขณะที่กายแตกดับ เธอเคยเห็นคนที่รีเซ็ตตัวเองโดยการเอาปืนจ่อหัว หรือแขวนคอตาย หรือฆ่าตัวตายแบบมีความสุขใจพริ้มอกพริ้มใจเหมือนกับเวลาได้เสพสุขมั้ยล่ะ ?

จิตที่ประหวั่นไปในทางที่มืดมนย่อมนำพาให้เกิดในภพภูมิที่มืดมนต่อไป และนั่นแหล่ะที่เรียกว่ามันยากที่จะมีโอกาสเกิดมาเป็นมนุษย์ และพบพระพุทธศาสนา เพราะมันไม่แน่ใจได้เลยว่าจะมีโอกาสได้เกิดมาเป็นมนุษย์อีก และจะได้มีโอกาสเข้ามาศึกษา ได้มีโอกาสพบครูบาอาจารย์ที่ชี้ทางถูกต้องหรือชี้ทางตรงช่องหรือไม่ ดังนั้นในตอนนี้หากเธอมีโอกาสได้มาศึกษาแล้ว จงพลิกจากอวิชชาให้เป็นวิชชาเสียเลย ไม่ต้องรีรอในแต่ละวินาทีที่ผ่านไปโดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่จิตเลย

เอาล่ะ... จากธรรมชาติที่ไร้การปรุงแต่ง เมื่อมันปรุงจนเป็นตัวเป็นตน มีความยึดมั่น มันก็หลงอยู่ในภพภูมิทั้งหลาย หลงอยู่ในโลก มีผู้กระทำ มีผู้โดนวิบาก ก็เพราะมันมีตัวมีตนเป็นผู้กระทำพร้อมอยู่

ก้อนหินตกใส่กบาล ก็ว่าโดนหัวกู ใครมันปามาวะ นี่เพราะกูเจ็บก็เลยต้องหาคนรับผิดชอบ

ฝนตกหลบไม่ทัน แดดออกเปรี้ยง กูก็ว่ากูเปียก กูร้อน เสพกามหน่อย ก็บอกว่า อร่อยดี สุขใจดี

ดูสิ มันล้วนแล้วแต่เกินเลยออกมาสำหรับผู้ที่ปรารถนาหลุดพ้นทั้งหลาย เพราะสิ่งที่มันเกินเลยออกมานี้มันพาให้ทุกข์ จิตจึงต้องรู้ให้ทันในการปรุงแต่งทุกขณะเพื่อสกัดการคล้อยตาม การปฏิบัติเช่นนี้ก็คือ การมีสติ

เมื่อมีสติ เราก็ต้องเรียนให้รู้ในสัมมาทิฏฐิ เพื่อให้เกิดปัญญาพาออกจากวัฏสงสาร สู่โลกุตระ คือ พ้นไปจากโลก พ้นจากโลก ก็คือ พ้นจากการเป็นทาสกิเลสอันมาจากตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

จนเมื่อสติปัญญามันถูกบ่มมาจนสมบูรณ์ขึ้นเรื่อยๆ มันก็สว่างขึ้นเรื่อยๆ จากการเฝ้าสังเกตธรรมชาติของจิตตนและระวังจิตตนอยู่เสมอ

ในตอนนี้ มันไม่จำเป็นต้องปฏิบัติอันใดมากไปกว่านี้ หรือคล้อยตามไปกับสมมติบัญญัติทั้งหลาย ก็แค่ยืนหยัดด้วยสติปัญญาของตน แล้วหาทางหลุดพ้นจากความเป็นทาสกิเลส

เมื่อจิตฉลาดพอ มันก็ถอนความเป็นเจ้าของออกจากเบญจขันธ์ ตัวผู้กระทำก็หมด ตัวผู้รับผลกรรมก็หมด วิบากซัดมามันก็เข้าหาฝั่งหายไปไม่โดนใคร เพราะมันไม่มีใครอีกแล้ว มีก็แต่ธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุและปัจจัย จิตที่อยู่เหนือวิสัยโลก ย่อมไม่พาให้เกิดทุกข์แล้วนั่นอะไรล่ะ... นั่นน่ะ หนึ่งหัว สองแขน สองขาที่ยืนอยู่ตรงนั้นน่ะ....

มันก็แค่การประชุมกันของธาตุสี่ที่ยังหลงเหลืออยู่ เมื่อใดที่เหตุปัจจัยมันพร้อม มันก็แตกสลายไปตามเรื่องของมัน แตกสลายกลายเป็นธาตุดิน น้ำ ลม ไฟเหมือนต้นไม้ต้นนั้นนั่นแหล่ะ

ผู้ปราถนาหลุดพ้นทั้งหลาย จงทำลายเสียความยึดมั่นถือมั่นที่มันพาให้เกิดความเป็นเจ้าของในขันธ์ ไม่ต้องไปห่วงพะวงกับสิ่งที่นอกตัวเลย ไม่ต้องพ่วงเอาสิ่งนอกตัวในตัวที่เป็นสมมติบัญญัติทั้งหลายมาร่วมวงด้วย

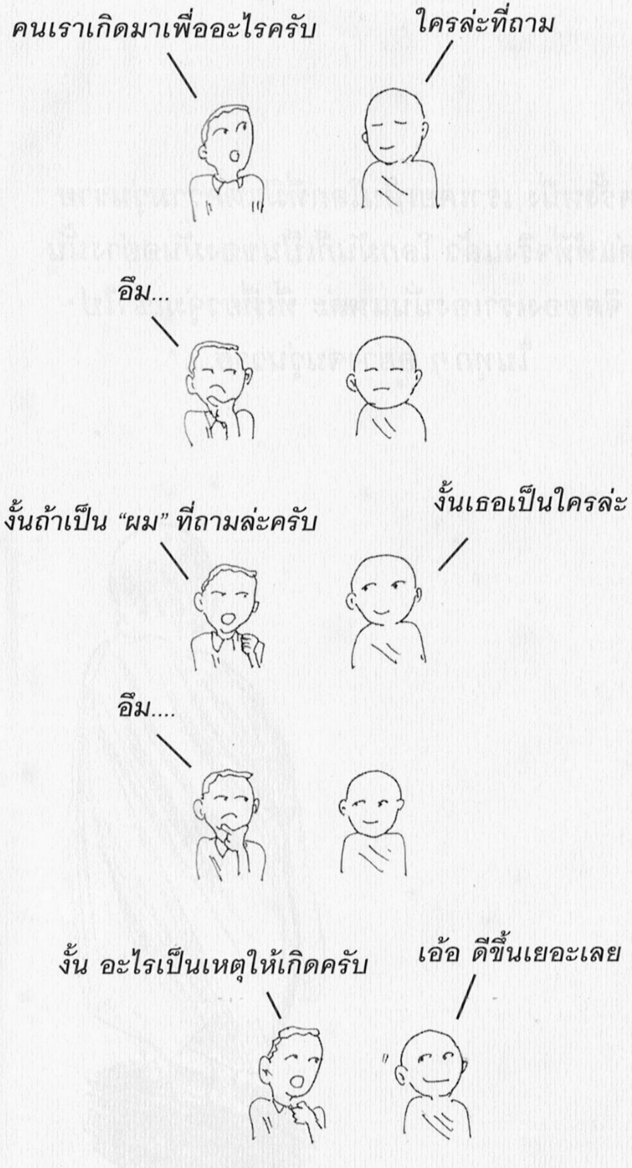
หลุดพ้นไปโดยไม่ต้องไปพึ่งพิธีกรรมพิธีการ

หลุดพ้นไปโดยอาศัยการศึกษาแก่นพุทธศาสนา

ไม่ต้องพะวงกับสิ่งที่มันเกินเลยออกมา

ไม่ต้องพะวงกับสิ่งที่มันมีไว้เพื่อบัวเหล่าอื่นๆ

ทำเหตุปัจจัยให้พร้อมเพื่อหลุดพ้นเสียเถิด

http://agaaligo.blogspot.com

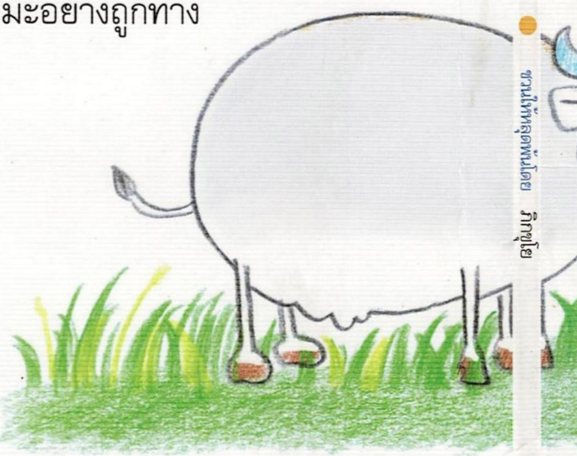
“ครั้งหนึ่ง เราเคยเห็นโลกที่มีแต่ความวุ่นวาย
แต่แท้ที่จริงแล้ว โลกมันก็เป็นของมันอย่างนั้น
จิตของเราเองนั่นแหล่ะ ที่เที่ยวจุ่มเข้าไป
ในทุก ๆ อย่างจนวุ่นวาย....”

"แต่ถ้าหากศึกษาธรรมะอย่างถูกต้องและเห็นแจ้งในธรรม มันก็เกิดเป็นปัญญาที่เข้าใจสิ่งที่เกิดอย่างฉลาดได้โดยไม่กรีดแทง เพราะไม่มีตัวตนให้ต้องมาถูกกรีดแทงอีก

นี่ก็คือผลของการศึกษาธรรมะอย่างถูกทาง กรรมจึงโมฆะได้..."

หมดกรรม ด้วยการบรรลุธรรม ชวนให้หลุดพ้นโดย ภิกษุโย